

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Apare odată pe săptămână sub direcția și editura „SOLIDARITĂȚII” asociația institutelor financiare române
Redacția și administrația: Cluj, Calea Regele Ferdinand Nr. 38 (edificiul Băncii Agrare S. A. Priv. Cluj).

Membrii asociațiunii „SOLIDARITATEA”, sunt:

Agricola (Hunedoara), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Armonia, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Agrară, Soc. An. privilegiată Cluj, Banca Centrală pentru Industrie și comerț Cluj, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buchumana, Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoara, Chioara, Chișeteiana, Coștea, Codru, (Băteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concorăia (Gheria), Cordiana, Coroana (Cluj), Corviniana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Economia (Cohalm), Economul, Făgetana, Frăția, Frățietatea, Furca, Geogăna, Gloria, Grănițerul, Grănițerul Bănățan, (Mehadia) Insoțirea de credit (Veștem), Institut de credit (Gavoșdia), Izvorul (Alba-Iulia), Izvorul (Sebeșul-inf.), Izvorul (Sângiorgiu), Lăpușana, Ligețiana, Lipovana, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Cornăreva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăcana, Negoiul, Noiana, Olteana, Oraviciana, Orientul, Patria, Piața, Plugarul (Săcădate), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Ilva-mare), Riureana (Cap.-Mănăștur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Secășana, Selăgeana, Silvania Someșana, Speranța (Hosman), Șercățana, Șoimul (Utoara), Șoimul (Vascău), Tărnăveana, Timișana, Țibleșana, Unirea, Văira, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad), Zărândeana, Zlăgnea, Zorile.

ABONAMENTUL

PE 1 AN LEI 200. — PE 1/2 AN LEI 60.

NUMĂRUL 4. — LEI.

REDACTATĂ DE:

BIROUL „SOLIDARITĂȚII”

TAXA PENTRU INSERTIUNI:

De fie-care cm 3 Lei.

Bilanțurile după tarife special.

La încheierea anului XXIV.

La numărul de față al revistei anexăm sumarul materiilor tratate în coloanele noastre în cursul anului expirat.

O privire scurtă asupra acestui material ne îndeamnă să sperăm, că abonații și cetitorii noștri, cari păstrează în colecții, an de an, organul „Solidarității”, vor rămânea satisfăcuți de progresul realizat în acest an, în care ne-am dat toată silința de a cuprinde cât mai multe chestiuni de actualitate și de importanță atât pentru cercurile noastre financiare și economice, cât și pentru economia și finanțele țării.

Ca organ oficial al însoțirii băncilor românești, nu am scăpat nici o ocazie de a servi necesităților de publicitate pe seama membrilor „Solidarității”. Nu am făcut și nu puteam face nici o deosebire după veleitățile partidelor politice, ci am servit imparțial interesele economice naționale.

Ce privește chestiunile tratate în materie de economie politică și de finanțe am ținut ca pe de o parte să nu ne scape nici una din problemele de importanță la ordinea zilei, dar pe de altă parte am ținut o cumpănă tradițională revistei noastre, calmă, obiectivă.

Cu toate acestea ne-am luat voie ici-colo a concretiza până la extrem anumite defecte ale vieții economice, înlocuind doar numele păgușurilor cu inițiale.

Ar fi să repețim aici întreg sumarul revistei noastre, dacă am aminti chestiunile, de cari ne-am preocupat: câte-odată particulare, de cele mai multe ori publice, câte odată externe, de cele mai multe ori interne; am avut comentarii, dar am avut și lucrări originale și de inițiativă.

Am dat o atențiune deosebită părții statistice, cum și chestiunilor de comerț și de industrie, de comunicație și transporturi, legilor și ordonanțelor.

Cu toate acestea ne-am dat silința a aprecia după importanța sa mai presus de toate materia fiscală. Și cu toate-că chestiunile de impozite ne-au preocupat în măsură mai mare ca în anii trecuți, ni se pare, că în anul viitor vom fi siliți a ne ocupa și mai mult de ele.

Tot ce putem spune deci în resumat despre activitatea de un an a revistei noastre, este, că am depus o muncă, pe care nu o poate aprecia decât cetitorul, care va răsfoi întreagă colecția noastră din anul trecut, dacă va avea în vedere numai mijloacele modeste, reduse materialicește față de trecut, cari ne-

au stat la dispoziție. Căci valoarea și forța mijloacelor materiale nu-și află expresiune absolută în cifre, ci numai una relativă și dependentă de cursul unității de măsură. Am cruțat și ne-am restrâns la mijloacele noastre modeste anul întreg, fără să fi cerut o singură dată urcarea abonamentului, deși materialul și mâna de lucru s'au scumpit în repeșite rânduri. *Dacă totuși unii dintre abonați, au crezut, că ne putem lipsi și de cifra modestului abonament, tocmai fiind relativ atât de mic, firește, că ei se găesc în eroare. Noi nu beneficiem nici de tipar gratuit, nici de hârtie de cinste și nici de libertatea de porto. În consecință vom fi nevoiți a pune capăt acestui exces de modestie și pe viitor nu vom mai cheltui cu Onor. abonați, cari persistă în eroarea lor fundamentală. A greși este lucru firesc, dar a persista în greșală ani de zile este ceva extraomenesc.*

Dificultățile și obstacolele materiale însă nu ne-au putut și nu ne vor putea opri în mijlocul drumului până mai avem speranță, că nu s'a stins ultima schinteie a simțului de jertfă, ci din contră trăește încă în putere simțul datoriei și al solidarității.

Intrăm în al XXIV-lea an al vieții noastre de organ economic financiar al băncilor românești. Ca mâne, ne vom vedea la finele unui sfert de veac de activitate pe teren. Gândul acesta ne face să vibrăm, să ne încordăm. Ne vom potența puterile.

Rugăm însă pe toți amicii și colaboratorii noștri, credincioși de un sfert de veac ai drapelului nostru, să continue a ne da tot concursul lor cu atât mai vârtos în anul ce vine și atunci vom fi siguri de proximal pas de succes, de progres.

Mulțumindu-le pentru sprijinul din trecut garanție sigură a celui din viitor, le dorim la toți:

Sărbători fericite!

Redacția

Crușarea și renunțarea sunt cele mai bune mijloace de apărare contra jafului și contra plateriei în comerțul de azi. Pedepsiți speculatorii prețurilor, renunțând la cheltuielile, ce vi-o pretind ei.

Conferința dela 22 Decembrie a. c. a „Solidarității“.

Delegați băncilor: Banca Agrară, Banca Centrală, „Albina“, Intreprinderile Forestiere Române, „Victoria“, „Patria“, Casa de păstrare din Săliște, „Mercur“, „Silvania“, „Vulturul“ din Tășnad, „Sălăgeana“, „Viadeasa“ și „Lăpușeana“ au ținut la 22 l. c. o conferință convocată de biroul „Solidarității“ în chestiunea impozitelor și a altor chestiuni importante și urgente. Conferința a fost prezidată de dl. Dominic Rațiu, vicepreședintele „Solidarității“ și a discutat următoarele chestiuni, asupra cărora, directorul „Solidarității“, dl. Ion I. Lăpedatu a prezentat rapoarte și soluțiuni concrete.

Chestiunea grevării disproporționate cu impozite a societăților pe acțiuni din Ardeal, care a dat prilej la înaintarea celor două Memorii cunoscute către Ministerul de Finanțe, a preocupat în special conferința. Delegații băncilor au prezentat cifrele stabilite de comisiunile de impunere asupra anilor de gestiune 1920 și 1921 atât cu privire la impozitele către Stat, cât și cu privire la impozitele județelor și comunelor. Conferința a hotărât, ca o delegațiune în numele băncilor românești, compusă din dl. Ion I. Lăpedatu, Dominic Rațiu, Gheorghe Adam, un delegat rezervat din partea Albinei și dl. Constantin Herța să prezinte de urgență Ministrului de finanțe tabloul concret aranjat pe baza cifrelor adunate, cerând degrevarea corespunzătoare. Comisiunea are depline puteri a reprezenta pe toți membrii „Solidarității“. În același timp se va înainta o adresă în consecință și către Directoratul General din Cluj al Ministerului de finanțe.

Banca Centrală a prezentat acte, din cari se constată, că tantiemele și dividendele, ce trebuiesc deduse din venitul impozabil conform prevederilor imperative ale legii sunt totuși taxate la impozite, chiar contrar ordinelor directe ale Directoratului General din Cluj. Ce privește impozitele comunelor și județelor, arată lipsa controlului financiar cum și urmările acestei lipse de control la comune și județe. Propune să se ceară reducerea impozitelor comunale și județene, să se facă intervenție în vederea controlului gestiunii financiare a comunelor și județelor și să se ceară de la Minister redactarea unui budget suplimentar pentru județe și comune.

„Albina“ arată, că scopul urmărit de noi este să se schimbe, să se reducă baza impozitelor către Stat, prin ceea-ce implicite apoi se vor reduce și impozitele către comune și județe.

„Banca Centrală“ prezintă acte dovedind, că comisiunile de impunere nu respectă legea și în special nu admite deducerea dividendelor după acțiunile de participare, în cazul când proporția de participație este mai mare de 1/5. Se invoacă un ordin inexistent

Directoratului General de finanțe, care afirmative să fie modificat dispoziția legii. Aici este culmea fiscalității, când comisia de impunere lucrează chiar contrar legii, ba ce e mai mult, contrar ordinelor date de minister.

Președintele arată defectul organic la compunerea misiunilor de impunere, cari de multe ori sunt contrarii legii: Președintele comisiei este în același timp și agentul ei, un simplu țiran sau măcelar din Măntur este membru al comisiei de impunere pentru județele pe acțiuni etc.

„Victoria” arată, că la impozitele comunale se fac abuzuri, pentru că nu există controlul necesar. Interpelările în repetite rânduri, sunt lăsate toate fără aici un răspuns. Propune, ca județele și comunele să fie puse sub control financiar, neputându-se admite, orașele să mai facă cheltuieli fără nici o autorizație.

Președintele explică, că autonomia orașelor s'a stabilit, pentru că elementele din orașe erau străine, că în lipsa controlului congregației și al consiliului, autoritățile locale abuzează. Este drept, că în unele de ex. în Sibiu a fost o administrație de model.

Conferința hotărăște esmiterea delegațiunii, care prezintă noul Memoriu al „Solidarității” în vacanța iunului. Din delegație vor face parte domnii nu numai la început.

Di Lăpedatu propune și conferința admite ca această delegație să prezinte la Minister și chestiunea impozitului progresiv pe veniturile de salarii ale funcționarilor. Arată, că o reducere în privința aceasta s'a făcut prin ordinul Nr. 2850—1922. (publicat și în numărul anterior al revistei) dar avem datorința să arătăm, că acest impozit este ilegal, de vreme ce la salariile funcționarilor unificarea impozitelor s'a făcut prin introducerea cedulei F. de 6% pentru țara întreagă, iar introducerea acestei cedule a abrogat vechile impozite provinciale referitoare la acest impozit. Prin funcționarii întreprinderilor din București, detașați sau angajați la sucursalele de aici ale acelor întreprinderi, nu plătesc aici astfel de impozite.

În chestiunea împrumutului național de 5% din 1919, emis de Ministerul de finanțe prin Consiliul Dirigent, și al cărui ultim cupon este scadent la 1 Februarie 1923, Di Lăpedatu propune și conferința primește, ca această delegație să ceară fie rambursarea integrală a acestui împrumut, cu considerare la criza de numerar actuală, sau, dacă nu, cel puțin să se admită drept plată la achitarea impozitelor. La orice caz delegația să procure certitudine cu privire la partea acestui împrumut, eventual să exopereze, ca aceste titluri să fie primite drept plată la achitarea datoriiilor către Banca Națională.

„Silvania” și „Vulturul” cer, ca delegația să intervină pentru abrogarea impozitelor suplimentare de războiu, de 6% și 100%.

Di Lăpedatu propune și conferința admite, că delegația să intervină în chestiunea creanțelor și datoriiilor față de streinătate. În sfârșit s'a dat o circulară, care oprește regularea creanțelor și datoriiilor pe cale particulară, însă aceasta nu privește orașele și județele. Delegația să ceară dela guvern să fie opriti debitorii de a și achita datoriiile către Ungaria, până când nu se va face aranjamentul echitabil, legat prin iunctim și de scrisurile fonciere. Arată intervenția făcută de comisia de lichidare română dela Budapesta încă din 1920, cum și punctul nostru de vedere, care cere regularea pe 1 la 1, apoi și punctul de vedere ungureșc, care face distincție între datoriiile exigibile înainte și cele după 31 Octombrie 1918.

Președintele sulevează chestia, că băncile din Budapesta au provocat pe debitorii lor de aici să plătescă datoriiile hipotecare pe cursul de 1 la 2, în schimb rambursarea scrisurilor fonciere sortate și achitarea cupoanelor scadente o fac în coroane ungurești actuale. Chestiunea trebuie regulată repede, fiindcă pierdem din mână cele mai bune creanțe.

„Victoria”, arată, că reprezentanții dela Budapesta ai asociației băncilor ungurești „TEBE” au propus regularea pe 1 la 2 și aveau tablouri statistice detaliate.

Di I. Lăpedatu, arată, că noi avem de mult datele statistice și rezultatul este, că noi suntem creditori față de Ungaria. Este explicabil, că băncile ungurești doresc aranjarea cu 1 la 2, însă suferim pierderi enorme prin întârziere, care ne cauzează nu numai scăderea creanțelor, ci și neputința băncilor ungurești de a mai face față obligamentelor lichidate cu întârziere. Chestiunea e urgentă și este necesară oprirea orașelor de a mai trata direct cu băncile ungurești. Chestiunea s'ar putea aranja așa, că toate creanțele să fie cesionate unui consorțiu de bănci dela noi, care să preia nu numai creanțele, ci și o cantitate corespunzătoare de scrisuri fonciere.

Președintele propune și conferința admite, ca chestiunile desbătute aici să fie prezentate în memori separate iar nu cumulate toate într'unul singur.

Casa de păstrare din Săliște pune în discuție chestia împrumuturilor de războiu.

„Silvania” arată situația datoriiilor dinainte de războiu față de Cehoslovacia și necesitatea, ca „Solidaritatea” să intervină la Guvern pentru obținerea tratamentului de reciprocitate cu Cehoslovacia.

Conferința decide a face un memoriu, cerând regularea acestei chestiuni dela Stat la Stat.

În sfârșit la Conferință s'au menționat și veștile, cari circulă de câteva timp în presă cu privire la un fel de sindicat al băncilor din Oradea Mare, cum și veștile privitoare la un alt sindicat.

Raportor

Adrese ocazionale.

La cererea mai multor membri ai însoțirii noastre, punem aici la dispoziția tuturor celor interesați propunerile biroului „Solidarității“.

Credem, că textul lor este destul de lămurit și nu mai e nevoie de comentariu.

Datul.....

Onor.

Autoritate Industrială de I. instanță

Subsemnata întreprindere în baza §-ului 156 din legea XIX din 1907 înaintez apel și totodată în baza §-ului 41 alineatul 9 din Legea suscitată înaintez protest contra procedurii Casei Cercuale pentru asigurările sociale din..... care a urcat dela 1 August cu aproape 100% cotizațiile de boală, ce plătim după amplexiții noștri și provocându-se la legea fundamentală prețind dela noi aceste cotizații urcate.

Considerăm ca abuzivă urcarea cotizațiilor de boală efectuată la 1 August 1922, deoarece schimbarea cheii legale 2:1 a schimbului coroanelor cu cheia 1:1, aproape doi ani de practică, nu poate fi privită decât ca abuz.

Considerăm ca ilegală impunerea cotizațiilor astfel urcate, deoarece este în contradicție cu articolele 11 și 13 din decretul lege XIX din 1919, care nu este scos din vigoare și care stabilește maximul de salarii și mărimea cotizațiilor de boală.

În baza acestor motive rugăm Onor. Autoritate industrială de I. instanță să binevoiască a contramanda ordonanța de plată și celelalte dispoziții ale Casei Cercuale și a îndruma Casa Cercuală, ca și după 1 August să impună și să încaseze numai cotizațiile de boală legale, impuse și înainte de această dată.

Rugându-Vă să dispuneți de urgență, semnăm

cu deosebită stimă

Datul.....

Onor.

PRESIDIUL CASEI CERCUALE

Subsemnata întreprindere am înaintat în baza §-ului 41 alineatul 9 din Legea XIX din 1907, protest contra deciziei de plată No..... din..... a Direcțiunii Casei Cercuale.

Considerăm ca abuzivă urcarea cotizațiilor de boală efectuată la 1 August 1922 deoarece schimbarea cheii legale 2:1 a schimbului coroanelor cu cheia de 1:1 aproape 2 ani dela practică nu poate fi privită decât ca abuz.

Considerăm ca ilegală impunerea cotizațiilor ast-

fel urcate, deoarece este în contradicție cu articolele 11 și 13 din decretul-lege XIX din 1919, care nu este scos din vigoare și care stabilește maximul de salarii și mărimea cotizațiilor de boală.

Deoarece în urma celor expuse mai sus nu putem recunoaște puterea obligatorie a deciziei de plată amintită, declarăm, că și după 1 August nu suntem aplicați a plăti decât cotizațiile legale plătite și înainte de August.

Rugând Onor. Presidiu să decidă cât mai în grabă și să rectifice decizia de plată, semnăm

cu distinsă stimă

In cauza impozitelor.

Onor. Institutele financiare membre ale „Solidarității“, precum și întreprinderile, ca societăți pe acții întemeiate, afiliate sau cointeresate prin membrii însoțirii noastre, sunt invitate a trimite biroului „Solidarității“

cel mai târziu până la 15 I. c.

datele privitoare la impozitele, ce li s'au stabilit prin comisiile de impunere asupra gestiunii anilor 1920 și 1921, arătând în special beneficiul net, totalul impozitelor către Stat, cum și totalul tuturor celorlalte impozite și taxe: către comună, județ, camera de comerț, cassa cercuală a asigurărilor, școlare, bisericești etc. etc.

Biroul necesitează de urgență toate datele acestea pentru aranjarea tabloului ce urmează a se anexa la Memoriul „Solidarității“ către On. Ministerul de Finanțe,

Se vor anexa în copie ori-ce acte și piese justificative, dovedind eventualele abuzuri sau ilegalități, cum și dovezi despre eventualele grevări nejustificabile.

În fine biroul „Solidarității“ fiind în măsură de a interveni la autoritățile competente în interesul dreptei rezolvări a recursurilor și apelurilor în materie de impozite, membrii „Solidarității“ sunt invitați a remite biroului nostru apelurile și reclamațiunile lor în materie de impozite.

Paradoxe.

— Călind cărțile nouă: Victor Costin «La Corruption légale et l'ésclavage international». —

Domnul profesor Victor Costin, dela Universitatea din Iași, a publicat — anul trecut, scrierea amintită în subtitlu. Nu e ceva operă de erudiție enormă, dar desbete numeroase probleme sociale și are darul de a releva nenumerate paradoxe în legătură cu problemele actuale din viața socială. În acest scop se întemeiază nu numai pe observațiile proprii, ci știe consulta și adapta multe izvoare străine.

Astfel în 12 capitole, scrierea discută: sistemul constituțional, libertățile moderne și egalitatea, justiția familia, învățământul și funcțiunile publice, impositivile, agricultura, industria și comerțul, religia, omul, cataclismul european, armata și pacea.

În capitolul despre sistemul constituțional ni se spune, că monarchia absolutistă ar fi, fără contrazicere, sistemul cel mai bun de guvernare, dacă monarchul ar fi bun, inteligent, just și dacă și-ar împlini datorințele în mod conștiincios. Dar astăzi suntem neîncrezători în dictatori. Mai mult ne place să ne conducem noi înșine. Popoarele moderne doresc să la parte directă în facerea legilor și aplicarea lor. Iată teoria suveranității naționale.

Altă întrebare, dacă aceasta e calea cea mai bună, pe care ajungem la fericire.

Când suntem bolnavi și dorim să ne vindecăm, nu urmăm avisul mulțimei, ci sfatul doctorului. Când dorim să zidim un palat, nu ne orientăm după fantasia mulțimei ci ne adresăm unui architect. În conducerea unui stat este oare avisul majorității poporului consilierul cel mai înțelept în soluționarea problemelor mai grele ce se impun fără curmare în guvernarea țării? Pentru statorirea impositivelor, pentru organizare învățământului public, pentru administrarea căilor ferate, monopolurilor, apărării naționale, agriculturii și alte probleme nenumărate, nu ne trebuie oare altceva decât voința unei majorități? *Puțini* oameni au competența necesară de a se pronunța cu folos în astfel de chestiuni. De ce să încredințăm soluționarea lor la discreția mulțimei nepricepătoare?

Națiunea nici nu se poate consulta în totalitatea ei. În general, ea își alege reprezentanți sau mandatar, cari se pronunță în locul ei. Acesta e *sistemul reprezentativ*, care se împacă foarte anevoe cu suveranitatea națională, din simplul motiv, că mandatarul rămân liberi în acțiunile și atitudinea lor putând vota legi cu totul contrare intereselor generale ale alegătorilor. Astfel s'a născut *minciuna legendei parlamentare*.

O altă minciună, altă iluzie, avem pe tema separației puterilor într'un stat, *conditio sine qua non* a sistemului constituțional. *Puterea legislativă* aduce

legile; *puterea executivă* le execută. Prima emanează dela suveranitatea națională. A doua se încredințează șefului unui stat. Aceste două puteri trebuie să fie complet separate. Nici una să nu aibă conexiune cu cealaltă, căci astfel se ivește monarchia absolutistă.

Separația aceasta, în realitate nu este decât o chimera. Puterea executivă se încredințează șefului unui stat, care șef poate fi rege, împărat sau președinte de republică. Acesta o exercitează prin intermediul miniștrilor responsabili, cari represintă guvernul și cari *iau partea cea mai însemnată în aducerea legilor*. Mesagiul și promulgația sunt obligatoare. Regele poate paraliza lucrările camerei; poate dizolva camerele.

Dar mai bizară este situația guvernelor față de camere. Emanând din majoritățile parlamentare, căci altfel nu se pot ținea la cârmă, guvernele nu se pot separa de puterea legislativă, deși menirea lor ar fi curat executivă. În general ele pregătesc legile, pe cari le aduc în desbaterea adunărilor legislative. Acestea nu le pot respinge, căci riscă de a da un vot de blam miniștrilor proprii.

Iată dar guvernul ajuns la discreția parlamentului. Tirania dictatorilor e înocuită cu tirania parlamentului. Pericolul e mare, dar în realitate se întâmplă tocmai întors: parlamentele ajung la discreția guvernelor.

De ce?

Din simplul motiv, că alegătorii sunt ignoranți și neorganizați. „Mulți dar proști“. Șefii rafinați ai grupurilor politice, apoi toți demagogii limbuți și vicleni poartă de nas pe alegători. Guvernele ajung să se mențină la putere numai prin corupțiune și demagogie. Din imposibilitate firească, „suveranitatea națională“ cade în ficțiune de fapt. Dacă prin restul firească al lucrurilor suveranitatea națională e absolut imposibilă și extrem de periculoasă, împrejurările reale o prefac într'o simplă minciună convențională. În realitate ne isbim de „suveranitatea șefilor“ și ferice de societate, când suveranitatea aceasta se face prin mijloace legale și oneste, iar nu prin fraude și corupțiuni!

În capitolul II autorul se întreabă mai întâiu, ce e libertatea? Ca toată ființa viețuitoare astfel și omul este dotat cu un puternic instinct de viață iar pentru a trăi, organele sale trebuie să funcționeze normal. Natura a avut de grijă să nu pună la contribuție inteligența omenească în actele funcționării normale a organelor. Oxidarea sângelui în plămâni, circulația lui, bătăile inimii, lucrările stomacului și ale ficatului, transpirația, mișcările mușchilor, formația imaginilor pe retină, cu un cuvânt întreg serviciul de a pune în mișcare această mașinărie miraculoasă, se face automat, fără de cea mai mică efortare a omului. Abia alimentarea stomacului s'a lăsat în grija omului, sub pedeapsa de moarte.

Pentru procurarea alimentelor omul a cercat în toate timpurile să-și asigure posesiunea pământului. El mai sacrifică toate animalele, cu cari se nutrește, distrugând pe cele dăunătoare. Societățile numite pentru protecția animalelor ocrotesc în realitate egoismul, apetitul omului. Nici una nu va înscrie în programul său protecția muștelor ori a stelnițelor.

De bine de rău, suntem nevoiți a admite dreptul omului asupra animalelor, pe motivul că aceste nu sunt în măsură de a-l contesta. Nu putem afirma însă dreptul omului asupra altor oameni. Totuși, sclăvia a existat totdeauna. Biblia și Coranul au consacrat-o. A voit-o natura, după expresia lui Aristot: Munca punibilă a majorităților a realizat și realizează bunăstarea minorităților.

Chiar printre membrii aceleși grupe sociale egalitatea perfectă nu poate exista, îndată ce grupa începe a se organiza și a se civiliza.

În genere, sclavii și-au suportat ușor starea în ferioară în societate. Ștergerea sclăviei nu datează de mult. Dar este oare serioasă aboliția aceasta? Nu ascunde ea, sub aparențele strălucite, de libertate, alte specii de sclăvie?

Libertate absolută nu există. În societatea omească libertatea devine sinonimă cu egalitatea. Adevărat ești liber în sfera ta de acțiune, dar să nu conturbi pe alții în sfera lor de libertate. Cu alte cuvinte, concepția libertății este intim și inseparabil legată de concepția egalității.

Dar egalitatea este o concepție artificială, cu totul antinaturală.

Natura detestă egalitatea.

Alături de oameni geniali, natura procreiază și idioti. Unii sunt sănătoși și puternici; alții plâpânzi și diformi. Unii întrupează sinceritatea, bunătatea și iubirea; alții sunt stigmatizați de maliție, ticăloșie și crime. „Să avem dar curajul a recunoaște, că egalitatea adevărată a cetățenilor nu e posibilă și nici nu e de dorit. A face dogmă înseamnă a împedeca roata progresului”. (Duruy, *Historie grecque*).

Revoluția din 1789 nu a fost o reformă socială. Mai de grabă, a fost o luptă de clase, un război sângeros și stupid. Desmoștenii epocii nu au urmărit nici un ideal de libertate, cu toată declarația faimoasă a drepturilor omului, ci o simplă schimbare de roluri. Proscrierea celor bogați pentru a le lua locul și averile, iată rezultatul, dacă nu și scopul, revoluției.

«Revoluționarii de azi sunt reacționarii de mâine».

(Sfârșitul va urma)

„Cine are urechi de auzit, să auză”, a zis Mântuitorul. Cine are ochi de văzut, să vadă, că „Revista Economică” este singura foaie românească luptând, pentru a folosi arza forțelor românești.

România văzută de Germani.

„Frankfurter Zeitung” consacră un lung articol situației politice și economice a României de după război.

Se semnalăm unele pasagii mai importante din acest studiu:

Prin alipirea mănoaselor provincii, printre cari Basarabia și cea mai importantă parte a Banatului bogate în cereale, iar Transilvania și Bucovina neasemuite în bogății forestiere, România a devenit un stat din cele mai dotate și cu o configurație geografică din cele mai avantajoase.

La aceasta se adaugă puternicul mijloc de comunicație al Dunărei, cu porturi bine amenajate, precum și o coastă însemnată scăldată de marea Neagră, cari o pun în poziția de a avea relațiuni economice cu toată lumea.

Faptul însă, că această situație favorabilă și noile bogății au fost obținute pe calea armelor, ca rezultat al războiului mondial, condiționează politica fundamentală a României. Dușmănia ascunsă sau oficială a statelor în detrimentul cărora s'a produs mărirea României, va imprima, în mod permanent directiva politicii externe a conducătorilor români.

În special, adversitatea Rusiei, care se manifestă în mod oficial, cântărește greu în politica României. Ea explică alianța româno-polonă, ambele state având a se teme de un atac rusesc.

Eficacitate alianței militare româno-polone, poate fi obiectul unor controverse pentru cazul când, Rusia va redeveni puternică; deocamdată însă, alianța aceasta asigură ambelor state posesiunea provinciilor deslipite de Rusia.

Amenințarea din partea Ungariei care, la rândul ei, se va împăca cu greu cu gândul, că a pierdut pentru totdeauna bogatele provincii transcarpatiene și cu ele o numeroasă populație maghiară, România a zadărnicit-o intrând în coaliția statelor slave Cehoslovace și Jugoslavia.

Trecând la situația economică a României autorul articolului insistă asupra neasemuitelor bogății naturale ale solului românesc.

România Mare nou creată, oferă posibilități economice și ascunse bogății neexploatate încă, cum cu greu se poate găsi o a doua țară din Europa.

România este un grănar al Europei, prin productivitatea Basarabiei, a vechiului regat și a unei părți din Banat.

Industria petroliferă din vechiul regat, bogatele zăcăminte miniere din Transilvania și Banat, întinsele păduri răspândite în toată România, crescătorii de vite bine dezvoltate și, în plus, nenumărate și puternice căderi de apă, — toate încă insuficient exploatate și dezvoltate — oferă surse neasemuite de avânt

economic, așa cum nu-l pot spera epuzatele state occidentale.

Articolul încheie observațiile de mai sus cu un indemn către factorii economici din Germania de a căuta să intensifice raporturile comerciale cu România, folosindu-se de intermediul populației germane din România în număr de circa 400.000.

SUMARUL:

La încheierea anului XXIV. — Conferința dela 22 Dec. a. c. a „Solidarității”. — Adrese ocazionale. — In cauza impozitelor. — Paradoxe. — România văzută de Germania. —

Supliment: Sumarul „Revistei Economice” pe 1922. Cronica Săptămânală. — Bursa.

CRONICA SĂPTĂMÂNALĂ

Un dar marinos pentru studenții universitari. Aflăm, că Dl Vasile P. Popa, proprietarul filaturei de mătase din Lugoj, a dăruit 1 milion de Lei pentru a se zidi o cantină și o fabrică de țesătorie în Cluj pe seama studenției universitare fără deosebire de naționalitate. În cantină studenții vor primi hrana, iar țesătoria le va da îmbrăcămintea. Un dar mai de folos ca acesta, nici că se putea face.

Ministerul de finanțe a dispus, ca averile supușilor foști inamici să se vândă prin licitație, iar sumele rezultate să fie destinate pentru despăgubirea cetățenilor români.

Despăgubirile de război cuvenite României. Guvernul va cere dela marii sei aliați urcarea cotei de 10% ce s'a acordat României din totalul despăgubirii de război.

Producția de zahar. În ultimul No. din revista „Centralblatt fuer die Zuckerindustrie” din Magdeburg, găsim următoarea informație: Cultivatorii de sfeclă din Transilvania au intențiunea de a nu mai semăna sfeclă în primăvara anului 1923. Rafineriile le-au oferit numai 50 lei pro 100 kilograme. Lor le convine mai bine să cultive cartofi, de oarece obțin o sumă dublă pentru aceeași cantitate. Și 'n afară de aceasta, nici c. f. r. nu fac înlesnirile ce ar trebui

Intrunirea exploitatorilor de păduri și a neguștorilor de lemne din Oradea-Mare. La Oradea-Mare a avut loc o întrunire a exploitatorilor de lemne, cari au hotărât să înceapă o acțiune împotriva deciziunii guvernului, prin care se oprește exportul lemnului. La întrunire a participat și dl Iuliu Förster, consilier silvic, care a dat câteva lămuriri asupra deciziunii ministeriale. S'a hotărât redactarea unui memoriu, care va fi înaintat printr'o delegație ministerului respectiv.

Legea repauzului dominical. Comisiunea pentru modificarea legii repauzului dominical, formată din d-nii: general Nicolescu, prefectul poliției Capitalei, Modolea, director la interne, Stăncescu, de la Muncă și G. Iorga de la ministerul de Industrie și comerț, a ținut mai multe ședințe, în care s'a propus reducerea numărului de sărbători la 9 pe an.

Despăgubirile datorite industriei petrolifere române. Reproducem aci câteva amănunte publicate de ziarul „L'Informațion” din Paris, relativ la despăgubirile datorite industriei petrolifere române pentru distrugerile făcute de comandamentul aliat în timpul războiului. Din ancheta făcută de numitul ziar, ar rezultă următoarele: Guvernele francez, englez și român s'au pus de acord asupra numirii unei comisiuni însărcinată cu stabilirea sumei globale reprezentând reparațiile datorite întreprinderilor petrolifere, drept pagube de război, și repartizarea acestei sume între statele interesate. A mai fost hotărât, ca sarcina vărsămintelor de efectuat să revină României, totalul acestor vărsăminte urmând să fie scăzut din datoriile României către Anglia și Franța. Cuantumul indemnitațiilor a fost stabilit în lire sterline, iar plata lor se va face în lei la cursul de 500 lei lira sterlină. Sumele ce urmează să primească fiecare societate în parte, ar fi fost stabilite de comisiunea de care am vorbit mai sus la: 1 milion 30.000 lire sterline societății „Steaua Română”; 300.000 lire societății „Columbia” și un milion lire societății „Astra Română.”

Lemn de tei și plop. Comisia de export import, în ultima sa ședință și-a dat avizul ca să se prohibească la export lemnele de construcție de tei și plop.

Ca urmare s'a și întocmit jurnalul respectiv care va fi supus aprobării consiliului de miniștri în prima ședință.

Direcțiunea generală a vămilor, invită toate vămile ca pe viitor amidonul de cereale în praș să o taxeze totdeauna la art. 192 din tariful general vamal cu lei 800 la suta de kilograme.

La institutul nostru sunt a se ocupa posturile de

**șef-contabil și
cassier**

pe ziua de 15 Februarie 1923.

Retribuția după învoială.

Reflectanții se vor prezenta în persoană până la termenul indicat, aducând și acte justificative.

„GEOGEANA”

instituit de credit și econ. Geogeiul de jos
(jud. Hunedoara).

Bursa

Operațiunile de bursă în tot cursul săptămânii a fost foarte redusă, cu toate acestea tendința a fost totuși fermă.

În târgul devizelor leul și-a stabilit cursul la 8 în Paris.

La București devizele sunt ferme.

Târgul de efecte.

Cotări oficiale la Bursa din București și târgul liber.

%		Divid.	Ultimul curs	Decembrie				Ianuarie	
				4	28	29	30	1	2
Efecte:									
50%	Imprumut Național 1916	—	—	—	—	81	81 ¹ / ₂	—	—
50%	Impr. Unirii 1919	—	79 ¹ / ₂	—	—	80 ³ / ₄	—	82	81 ³ / ₄
50%	Impr. Refacerii	—	82 ¹ / ₂	—	—	—	83 ¹ / ₄	—	—
Bănci:									
500	Bca. Națională	320	—	14.500	—	14.200	—	—	—
500	" Marmorosch B. & Co	100	—	—	—	—	910	—	—
500	" Românească la purt.	50	725	—	—	730	740	—	—
500	" Generală a Țării Rom.	160%	—	—	—	—	—	—	—
100	" „Albina”, Sibiu	—	—	—	—	—	—	—	—
500	" Țărănească	65	—	—	—	—	—	—	—
Intreprinderi:									
500	Reșița	20%	2250	2130	—	2130	2100	2120	2080
500	I. R. D. Petrol	—	2110	2030	2045	2020	2030	2040	2050
1000	Intrepr. Forestiere Rom. Cluj	—	—	—	—	—	—	—	—

Schimbul de bani.

	Paritatea în Lei înainte de război		Ultimul curs	Decembrie				Ianuarie	
				27	28	29	30	1	2
Cursul la București									
100	Franci francezi	L. 100	1152	1261	1265	1257	1253	Sărbătoare	1243
100	" elvețieni	" 100	3060	3250	—	—	3290		—
100	Koroane cehoslovace	" 105	516	525	525	540	534		530
100	" ungare	" 105	—	—	—	—	—		—
100	" austriace	" 105	0.23 ¹ / ₄	0.24 ¹ / ₂	—	0.24 ³ / ₄	0.24		0.25
100	Mărci	" 125	1.98	2.53	2.58	2.40	2.40		2.42
1	Liră St.	" 25	745	—	796	805	800		790
100	" Ital.	" 100	822	870	875	880	875		865
100	Dinari	" 100	—	—	—	—	—	—	
100	Drahme	" 100	—	—	—	—	—	—	
100	Leva	" 100	—	—	—	—	—	—	
1	Dolar	" 5	164	173	172	175	173	171	
Paris									
100	Lei	Fr. 100	8.75	8	8	8	8	8	8
1	Dolar	" 5	14.07	13.85	13.90	13.78	13.70	13.70	—
1	Liră St.	" 25	64.77	64.55	64.55	63.83	63.53	63.50	63.80
100	Liră Ital.	" 100	70.60	—	70.20	69.80	69.70	69	70
100	Mărci	" 125	0.17 ¹ / ₂	0.19	0.187	0.187	0.20	—	—
100	Kor. cehoslov.	" 105	44.40	—	43.40	43.10	43	43	43.05
100	Kor. ung.	" 105	—	—	—	—	—	—	—
100	Kor. austr.	" 105	—	—	00.20	—	—	—	—
100	Fr. elv.	" 100	265.50	262	263	260 ³ / ₄	259	—	260

